QORTI TAL-MAĠISTRATI (GĦAWDEX)
BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI

MAĠISTRAT DOTTOR SIMONE GRECH
B.A., LL.D., MAG. JUR. (EUR LAW)

Każ numru 401/2021 (SG)

Il-Pulizija

–vs–

Raymond Gatt

Illum 11 ta' Diċembru 2024

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjoni mressqa kontra **Raymond Gatt**, imwieled Rabat Għawdex fit-28 ta' Ġunju 1961, detentur tal-karta tal-identita' numru 50861G li permezz tagħha gie akkuzat talli nhar l-4 ta' Ġunju 2021, għall-ħabta tal-10:09Hrs ġewwa Triq il-Ġebla tal-Ġeneral San Lawrenz Għawdex bla ħsieb li jisraq jew li jagħmel ħsara kontra l-liġi, iżda biss biex jeżercita jedd li jippretendi li għandu, ġiegħel bl-awtorita tiegħu innifsu lil xi ħadd iħallas dejn, jew jesegwixxi obbligazzjoni, tkun li tkun, jew fixkel lil xi ħadd fil-pussess ta' ħwejjġu, jew ħatt bini, jew kiser il-mixi tal-ilma jew ħa ilma għalih, jew b'xi mod ieħor kontra l-liġi indaħal fi ħwejjeġ ħaddieħor;

Rat li din il-kawża ġiet assenjata lil din il-Qorti hekk kif ippreseduta;

Rat il-provi kollha, kif ukoll id-dokumenti esibiti;

Rat l-atti kollha tal-proċeduri;

Rat ir-Relazzjoni tal-Perit Tekniku;

Semgħet is-sottomissjonijiet orali tal-Prosekuzzjoni, tal-Parte Civile u tad-Difiża fis-seduta tat-22 ta' Mejju 2024;

Rat illi l-kawża kienet imħollija għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi l-imputat ġie akkużat taħt Artikolu 85 ta' Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta li jiddisponi illi:

85.(1) Kull min, bla ħsieb li jisraq jew li jagħmel ħsara kontral-liġi, iżda biss biex jeżerċita jedd li jippretendi li għandu, iġiegħel, bl-awtorità tiegħu nnifsu, lil xi ħadd iħallas dejn, jew jesegwixxi obbligazzjoni, tkun li tkun, jew ifixkel lil xi ħadd fil-pussess ta' ħwejġu, jew iħott bini, jew jikser il-mixi tal-ilma jew jieħu l-ilma għalih, jew b'xi mod ieħor, kontra l-liġi, jindaħal fi ħwejjeġ ħaddieħor, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija minn xahar sa tliet xhur:

Iżda, il-qorti tista', fid-diskrezzjoni tagħha, minflok il-piena hawn fuq imsemmija, tagħti l-piena tal-multa: Iżda wkoll l-akkużat jista' jiddefendi ruħu billi jagħti prova li tali azzjoni kienet magħmula bħala miżura temporanja meħtieġa mill-bżonn attwali tad-difiża leġittima ta' wieħed innifsu jew ta' ħaddieħor: Iżda f'każijiet ta' żgumbramenti arbitrarji jew sfurzati ta' okkupant mill-proprjetà li huwa jokkupa bħala r-residenza primarja tiegħu, inkluż kwalunkwe dħul mhux permess fil-proprjetà, it-tneħħija ta' għamara, apparat domestiku jew affarijiet personali mill-proprjetà, jew is-sospensjoni jew interruzzjoni ta' servizzi tad-dawl u tal-ilma, b'kull mod, inkluża l-istallazzjoni ta' apparati li jippermettu lis-sid jissospendi l-provvista diretta tas-servizzi tad-dawl u tal-ilma lill-proprjetà, il-multa ma għandhiex tkun inqas minn elf u ħames mitt euro (€1,500) u mhux aktar minn erbat elef euro (€4,000).

F'Pulizija vs Camilleri Grazio deċiża fis-27 ta' Ottubru 2010 mill-Qorti tal-Appell intqal li:

> *Biex jikkonfigura ruhu r-reat ta' ragion fattasi jridu jikkonkorru dawn l-elementi*
> *Att estern li jispolja lil xi hadd iehor minn haga li jkun qieghed igawdi, liema att ikun ezegwit kontra l-oppozizzjoni espresssa jew prezunta ta' dan il-hadd iehor;*
> *Il-kredenza li l-att qieghed isir b' ezercizzju ta' dritt;*
> *Il-koxjenza fl-agent li hu qieghed jaghmel di privato braccio dak li jmissu jsir permezz ta' l-awtorita' pubblika (jew fi kliem il-Crivellari, Il Codice Penale per il-Regno d' Iralia Interpretato ecc., Torino 1895, Vol VI pagna 749, 'la persuasion di fare da se' cio' che dovrebbe farsi reclamando l-opera del Magistrato')u*

In-nuqqas ta' titolu li jirrendi l-fatt aktar gravi (ara fost diversi sentenzi Il-Pulizija vs Salvatore Farrugia, Appell Kriminali 14 ta' Dicembru 1957, Vol XLI.iv.1506, Il-Pulizija vs Carmel sive Charles Farrugia App. Krim 17 ta' Frar 1995, Il-Pulzija vs Carmelo Ciantar 18 ta' Settembru 1996, ara wkoll Falzon G Annotazioni able Leggi Criminali (Malta) 1872, p 123).

Fil-Liġi Maltija, l-elementi ta' dan ir-reat kif imħadna fil-ġurisprudenza Maltija jirriflettu l-analiżi tal-ġurista Taljan Francesco Carrara fil-kitba tiegħu Esposizioni dei Delitti in specie – parte speciale del Programma del corso di diritto criminale, Volum 5, Lucca, 1868, fejn, f'pagna 487, para 2850 itenni l-elementi ta' dan ir-reat bħala:
"1.o Un atto esterno che spogli altri di un bene che gode, e sia eseguito contro la opposizione o espressa o presunta di questo
2.o Credenza di far quest'atto in esercizio di un diritto
3.o Coscienza di fare di privato braccio quello che dovrebbe farsi per autorita' di magistrate
4.o Mancanza di titolo piu' grave."

Fis-sentenza deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet Il-Pulizija vs Spiru Bartolo nhar id-disgħa (9) ta' Jannar tas-sena elfejn u sitta (2006) inqtal hekk:

"Illi kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta l-elementi kostituttivi tar-reat ta' "ragion fattasi" taht l-art.85 tal-Kodici Kriminali huma erbgha u cioe' :-
(a) att estern li jispolja lil xi hadd minn xi haga li tkun qieghed igawdi, liema att ikun esegwit kontra loppozizzjoni, espressa jew prezunta, ta' dan il-hadd iehor;
(b) il-kredenza li l-att qed isir b'ezercizzju ta' dritt ;
(c) il-koxjenza fl-agent li hu qieghed jaghmel "di privato braccio" dak li jmissu jsir permezz ta' l-awtorita' pubblika ; u
(d) n-nuqqas ta' titolu li jirrendi l-fatt aktar gravi. (Ara. App. Krim. "Il-Pulizija vs. Carmel maghruf bhala Charles Farrugia"[17.2.95] ; "Il-Pulizija vs. Reno Micallef"[6.6.95] ; "Il-Pulizija vs. Mark John Schembri"[18.9.2002] u ohrajn)."

Tal-istess portata kienet id-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet Il-Pulizija vs Mario Lungaro fit-18 ta' Novembru 1996:

> *"Biex jikkonfigura ruhu r-reat ta' ragion fattasi, iridu jikkonkorru dawn l-elementi:*
>
> *"(1) att estern li jispolja lil xi hadd iehor minn haga li jkun qieghed igawdi, liema att ikun ezegwit kontra l-opposizzjoni, espresso jew presunta, ta' dan il-hadd iehor;*
> *(2) il-kredenza li l-att qieghed isir b'ezercizzju ta' dritt;*
> *(3) il-koxjenza fl-agent li hu qieghed jaghmel 'di privato braccio' dak li jmissu jsir per mezz ta' l-awtorita` pubblika (jew, fi kliem il-Crivellari, Il Codice Penale per il Regno d'Italia Interpretato ecc., Torino, 1895, Vol. VI, pagna 749, 'la persuasione di fare da se` cio` che dovrebbe farsi reclamando l'opera del Magistrato'); u*
> *(4) in-nuqqas ta' titolu li jirrendi l-fatt aktar gravi (ara, fost diversi sentenzi, Il-Pulizija v. Salvatore Farrugia, Appell Kriminali 14 ta' Dicembru, 1957, Vol. XLI.iv.1506; Il-Pulizija v. Carmel sive Charles Farrugia, App. Krim. 17 ta' Frar, 1995; Il-Pulizija v. Carmelo Ciantar, 18 ta' Settembru, 1996; ara wkoll Falzon, G., Annotazioni alle Leggi Criminali (Malta), 1872, p. 123)."*
>
> *Hu risaput - u dan, del resto, johrog mill-istess definizzjoni tar-reat in dizamina - li l-istess att materjali jista' jaghti lok ghar-reat ta' ragion fattasi jew ghal reat iehor (hsara volontarja, serq), u jekk ikunx hemm dana r-reat ta' ragion fattasi jew xi reat iehor ikun jiddependi mill-intenzjoni tal-agent. Hu rrelevanti jekk dina l-intenzjoni tikkwalifikax bhala intenzjoni specifika jew intenzjoni generika".*

Din il-Qorti tqis illi fil-kliem tal-liġi nfisha biex jissussisti r-reat tar-ragion fattasi jinħtieġ li l-imputat "ifixkel lil xi ħadd fil-pussess ta' ħwejġu." Fi kliem ieħor jinħtieg att estern li jispolja lil ħaddieħor minn oġġett li jkun qiegħed igawdi.

Ikkunsidrat:

Mill-affidavit ta' PS 428 Carmelo Debattista jirriżulta li l-ilment ta' Joseph Grima kien li Raymond Gatt kien għamel xi ħajt tal-qasma ta' għalqa u għadda xi pajp tal-ilma minn ġewwa l-għalqa tal-istess Grima. Mill-kwerela annessa

mal-istess affidavit ta' PS 428 Carmelo Debattista, jirriżulta li l-ilment kien proprju dak u ċjoè li allegatament Raymond Gatt mingħajr ebda awtorizzazzjoni u anke wara li hu miżmum b'mandat ta' inibizzjoni bin-nurmu 48/2014 bena ħajt u anke għadda katusa u/jew pajp minn ġol-għalqa li hija fil-pussess ta' Joseph Grima.

Inoltre, anke fil-current incident report (ukoll esibit flimkien mal-affidavit ta' PS 428 Carmelo Debattista), il-kwerelant kien ġie rapportat li spjega s-segwenti:

"Irraporta illum illi huwa kien għamel mandat sabiex jigu stabbiliti xi differenzi li għandu Joseph Grima bejnu u Raymond Gatt u kien innota illi illum Gatt kien mar gewwa il-post imsemmi u li miegħu kellu gaffa zgħira u dan tal-aħħar ħaffer il-pedamenti għal ħajt u bnieħ meta suppost din il-qasma kellha tigi mmarkata bil-qorti. Grima zied jgħid illi Gatt kien għadda ukoll xi katusi minn gewwa għalqa tiegħu.

Huwa kien informa lil Dr. Grech sabiex ikun jista' jwaqqaf li Gatt minn xi xogħolijiet li jista jagħmel bil-marixxall minħabba li huwa għandu digriet b'mandat ta' inibizzjoni maħrug minn Dr. Joanne Vella Cuschieri...".

Din il-Qorti ħadet inkonsiderazzjoni l-konstatazzjonijiet u l-konklużjonijiet li wasal għalihom il-perit tekniku nominat minn din il-Qorti hekk kif diversament ippreseduta. Il-perit tekniku ikkonstata li f'xi żmien preċedenti għal dan ir-rapport odjern, fit-tarf tal-passaġġ tal-konkos ABCDE immarkat fuq Dok JS 11104 kien hemm fetħa u għalhekk kien hemm xi forma ta' aċċess aktarx rampa (Dok RG 280101 ritratt A). Irriżulta wkoll lill-perit tekniku li meta kien qed jitla' l-ħajt XX fuq RG 281002, dan spiċċa għalaq il-parti ACDE fuq Dok JG220401 bil-konsegwenza li dan il-ħajt imblokka aċċess già eżistenti li tidher fuq Dok RG 281001 (ritratt A). Ġie notat ukoll li l-kwerelant qatt ma qabel dwar dan il-ħajt tant li kien anke ġie istitwit mandat ta' inibizzjoni kontra l-imputat.

Il-kwerelant xehed quddiem il-perit tekniku fejn spjega li:

*"**Ngħid li r-rapport u ċioe dak mertu tal-kawża odjerna sar għaliex is-Sur Gatt għalaqli l-passagg u ċioe ma ħallielix minn fejn ngħaddi. Nispjega li fil-parti ACDE li qed nimmarka fuq dok JG 220401 hija parti li qabel ma kienitx ingumbrata u illum għamilli ħajt tas-sejjieħ fiha b'tali mod li ma nistax naċċedi għall-għalqa tiegħi li tinsab wara l-parti DE ċirċa. Dan kien Gunju 2021. Nispjega wkoll illi hemm katusa li għaddiet minn gol-popjeta tiegħi mingħajr il-permess tiegħi u din saret tminn snin ilu pero ndunajt biha meta mexa dan il-ħajt. Ngħid li jien mort u kxift il-konkos u sibt il-katusa**. Ngħid li jiena illum ma nistax nidħol u għaldaqsant ma hiniex immur fuq il-post. Ngħid li fir-rigward ta meta ċċaqlaq il-ħajt u ċioe l-mertu tal-kawża odjerna jien*

lill-imputat ma rajtux iċaqalqu pero mort u sibt kollox lest..." (enfasi miżjud minn din il-Qorti)

Din il-Qorti tqis li għalkemm il-kwerelant ma osservax lill-imputat jibni dan il-ħajt, irriżulta ampjament li kien hemm pendenzi anke ġudizzjarji fil-fora ċivili fir-rigward ta' dan il-ħajt u dawn l-ambjenti bejn l-imputat u l-kwerelant. Din il-Qorti tagħmel referenza wkoll għall-kontenut tal-affidavit tas-surġent Debattista u kif ukoll għall-kontenut ta' Dok RG 010901 et seq (u ċjoè r-rapport tal-Inginier Raymond Attard) li fihom jirriżulta li mill-investigazzjoni li saret, dan il-bini ta' dan il-ħajt sar mill-imputat.

Fiċ-ċirkostanzi din il-Qorti tqis li l-elementi tar-raggion fattasi ġew ampjament ippruvati u dana peress li rriżulta li l-imputat ħa l-liġi b'idejh meta bena ħajt biex imblokka passaġġ li kien jagħmel użu minnu Joseph Grima. Infatti, fil-konstatazzjonijiet magħmula mill-perit tekniku rriżulta li effettivament l-aċċess li qed jallega li kellu Joseph Grima kien jeżisti u li dik il-parti fejn illum kien hemm ħajt, effettivament ma kienx hemm ħajt fuqha iżda x'aktarx rampa. Irriżulta wkoll, hekk kif ukoll ikkonstata l-perit tekniku, li per konsegwenza ta' dan il-bini ta' dan il-hajt, l-aċċess ġie mblukkat u ergo l-kwerelant ġie mċaħħad mill-pussess li kellu. Din il-Qorti tqis li ġie ppruvat mill-Prosekuzzjoni li l-imputat bena dan il-ħajt nonostante li kien konsapevoli li kien hemm diżgwid bejnu u bejn il-kwerelanti dwar dan. Ġie ppruvat mill-Prosekuzzjoni li l-imputat kellu l-kredenza li huwa qiegħed jibni dan il-ħajt b'eżerċizzju ta' xi dritt u li huwa kien qiegħed jagħmel di privato braccio dak li jmissu jsir permezz ta' awtorità pubblika. Fil-fehma ta' din il-Qorti, għalhekk wara li qieset iċ-ċirkostanzi kollha ta' dan il-każ u wara li qiegħda tagħmel tagħha l-konklużjonijiet kollha raġġunti mill-perit tekniku, tqis li l-elementi tar-reat tar-ragion fattasi ġew ampjament ippruvati.

Decide

Għaldaqstant, għal dawn ir-raġunijiet, din il-Qorti wara li rat l-artikolu 85(1) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, qed issib lill-imputat ħati tal-imputazzjoni miġjuba fil-konfront tiegħu u tikkundannah għall-ħlas ta' multa ta' tliet mitt ewro (€300), filwaqt li ai termini tal-artikolu 377(3) tal-Kodiċi Kriminali qiegħda tordna lill-imputat sabiex sa mhux aktar tard minn xahrejn mid-data li fiha din is-sentenza ssir res judicata, ineħħi l-ħajt li jidher fuq ir-ritratt VS 0101 u ċjoè l-ħajt XX fuq RG 181002 jew kif aħjar indikat bħala l-ħajt li għalaq il-parti ACDE fuq Dok JG 220401, liema ħajt imblokka l-aċċess già eżistenti mir-rampa li tidher fuq Dok RG 281001 Ritratt A. Dan ix-xogħol għandu jsir taħt is-sorveljanza tal-Perit Tekniku Valerio Schembri u l-ispejjeż inkorsi għal dan il-fini għandhom jiġu sopportati fl-intier mill-istess imputat.

Inoltre b'applikazzjoni tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu IX tal-Liġijiet ta' Malta qed tordna lill-imputat biex iħallas lir-Reġistratur ta' din il-Qorti s-somma ta' disa' mija u sebgħa u sebgħin ewro u disgħa u tletin ċenteżmu (€977.39ċ) rappreżentanti ħlas magħmul lill-Perit Valerio Schembri in konnessjoni ma' din il-kawża.

(ft) Dr Simone Grech
Maġistrat

(ft) John Vella
D/Reġistratur

Vera Kopja

Għar-Reġistratur